

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 911
Warszawa, 9 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie upamiętnienia bohaterów Rewolucji 1905 roku w 120. rocznicę jej wybuchu.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Krzysztofa Piątkowskiego.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Mateusz Bochenek; (-) Konrad Frysztak; (-) Patryk Gabriel; (-) Artur Daniel Gierada; (-) Stanisław Gorczyca; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Barbara Grygorcewicz; (-) Patryk Jaskulski; (-) Marcin Józefaciuk; (-) Piotr Kandyba; (-) Jacek Karnowski; (-) Ewa Kołodziej; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Aleksandra Kot; (-) Maria Joanna Koźlakiewicz; (-) Adam Krzemiński; (-) Bożena Lisowska; (-) Magdalena Łośko; (-) Alicja Łuczak; (-) Paweł Maselko; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Krzysztof Mieszkowski; (-) Jacek Niedźwiedzki; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Krzysztof Piątkowski; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Rafał Siemaszko; (-) Anna Sobolak; (-) Henryk Szopiński; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Adrian Witczak; (-) Maciej Wróbel.

UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia roku

w sprawie upamiętnienia bohaterów Rewolucji 1905 roku w 120. rocznicę jej wybuchu

W roku 2025 obchodzimy 120. rocznicę wybuchu Rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich objętych zaborem rosyjskim. Jej bezpośrednią przyczyną była klęska Rosji w wojnie z Japonią, a także nasilający się w jej wyniku terror, znaczne pogorszenie warunków życia oraz niepodległościowe aspiracje Narodu Polskiego.

Wydarzenia rewolucyjne, które ogarnęły całe Imperium Rosyjskie na przełomie XX wieku, szczególnie mocno dotknęły ziemie polskie. Zapłonęły m.in. ulice Warszawy, regionu łódzkiego, Zagłębia Dąbrowskiego, Częstochowy, Zagłębia Staropolskiego, Białegostoku i okolic Lublina. Na terenie Galicji i Górnego Śląska odbywały się zaś strajki solidarnościowe, które łączyły w sobie sprzeciw wobec absolutystycznego reżimu carskiego, manifestację polskiej tożsamości narodowej oraz domaganie się lepszych warunków życia i godnej pracy.

Upamiętniając wydarzenia z lat 1905-1908, wspominamy tych, którzy ponieśli najwyższą ofiarę. Należą do nich osoby zesłane na Sybir, powieszone na stokach warszawskiej Cytadeli czy podwórzu więzienia przy ul. Gdańskiej w Łodzi. Wspominamy także zabitych w czasie demonstracji ulicznych oraz wydarzeń, takich jak powstanie łódzkie z czerwca 1905 roku, a także Żydów zamordowanych w pogromach inspirowanych przez rosyjską Ochranę. Wśród ofiar znalazły się zarówno wybitne postaci, takie jak Józef Montwiłł Mirecki i Stanisław Okrzeja, jak i rzesze anonimowych osób, których nazwisk historia niestety nie zapamiętała. W naszej świadomości na zawsze pozostanie także fakt, że wśród uczestników rewolucji 1905 roku znaleźli się późniejsi twórcy niepodległego Państwa Polskiego, w tym Józef Piłsudski.

Choć same wydarzenia rewolucyjne zostały stłumione przez carski reżim, przyniosły trwałe zmiany. Dzięki działaniom rewolucjonistów, w prywatnych szkołach Królestwa Polskiego i w urzędach gminnych pojawił się język polski, mógł rozwijać się ruch spółdzielczy oraz stowarzyszenia i organizacje zrzeszające Polaków, takie jak Macierz Szkolna. Pokolenia wyrosłe na doświadczeniu rewolucji odegrały ogromną rolę w procesie odzyskiwania niepodległości w 1918 roku.

Wydarzenia z 1905 r. na ziemiach polskich stały się bardzo ważnym elementem kształtowania się polskiej tożsamości narodowej, inspirując kolejne pokolenia do buntów przeciwko niesprawiedliwości, autorytaryzmowi i nierespektowaniu praw obywatelskich i ludzkich.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w 120. rocznicę wybuchu na ziemiach polskich Rewolucji 1905 roku, będącej wielkim zrywem społecznym i niepodległościowym wymierzonym w carskiego zaborcę, pragnie oddać hołd wszystkim jej ofiarom i bohaterom oraz wzywa do godnego uczczenia tej rocznicy i wspierania wszelkich inicjatyw mających na celu jej upamiętnienie.